

Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

ISSN 2002-1054, Artikelnummer 2023-4-8473

Utgivare: Chefsjurist Pär Ödman, Socialstyrelsen

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om skyddad yrkestitel för undersköterskor;

**HSLF-FS
2023:14**

beslutade den 11 april 2023.

Utkom från trycket
den 18 april 2023

Socialstyrelsen föreskriver följande med stöd av 3 kap. 14 § patientsäkerhetsförordningen (2010:1369) samt beslutar följande allmänna råd.

Inledande bestämmelser

1 § Endast den som har bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska får använda titeln i yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område samt i verksamheter enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL, och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Detta framgår av

- 4 kap. 5 a § första stycket patientsäkerhetslagen (2010:659),
- 3 kap. 3 § tredje stycket SoL, och
- 6 § tredje stycket LSS.

2 § Enligt 4 kap. 5 a § andra stycket patientsäkerhetslagen (2010:659) ska bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska efter ansökan utfärdas till den som

1. har en utbildning med inriktning mot vård och omsorg från gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning, eller
2. har förvärvat en kompetens som motsvarar den som uppnås genom en sådan utbildning som avses i 1.

3 § Enligt punkt 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2021:739) om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659) ska bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska utfärdas till den som har en utbildning med inriktning mot vård och omsorg från gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning enligt de bestämmelser om utbildningsinnehåll som gäller eller har gällt före den 1 juli 2023 i det fall en ansökan om bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska lämnas in senast den 30 juni 2023.

4 § I denna författning finns bestämmelser om krav på godkända betyg i ämnen eller på kurser och vad som ska anses utgöra motsvarande kompetens. Föreskrifterna ska tillämpas när någon ansöker, sökanden, om bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska.

Godkända betyg och motsvarande kompetens

Godkända betyg från utbildningar med gymnasiepoäng

5 § En sökande som har en utbildning med inriktning mot vård och omsorg ska få bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska om sökanden har godkända betyg om minst

1. 1 350 gymnasiepoäng i ämnen, på kurser eller från gymnasie- eller komvuxarbete med inriktning mot vård och omsorg,
2. 100 gymnasiepoäng i svenska eller svenska som andraspråk, och
3. 50 gymnasiepoäng i samhällskunskap.

6 § En sökande som före den 1 juli 2023 påbörjade en utbildning med inriktning mot vård och omsorg ska få bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska om sökanden har godkända betyg om minst

1. 1 240 gymnasiepoäng i ämnen eller på kurser med inriktning mot vård och omsorg, och
2. 80 gymnasiepoäng i svenska eller svenska som andraspråk.

Godkända betyg från utbildningar utan gymnasiepoäng

7 § En sökande som har en utbildning på gymnasienivå från den tid då gymnasiepoäng inte förekom ska få bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska om sökanden har godkända betyg i de ämnen eller på de kurser med inriktning mot vård och omsorg som ingick i

1. de grenar och varianter av vårdlinjen och omvårdnadslinjen där huvudinriktningen var vård och omsorg,
2. social servicelinje, eller
3. annan utbildning på gymnasienivå som motsvarar någon av dem som anges i 1 och 2.

För att få bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska ska sökanden även ha godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk på gymnasienivå.

Kombination av utbildningar med och utan gymnasiepoäng

8 § En sökande som inte helt uppfyller kraven på godkända betyg i 6 eller 7 § ska ändå få bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska om sökanden har

1. både utbildning med och utan gymnasiepoäng, eller
2. en kombination av olika utbildningar utan gymnasiepoäng.

Sökandens meriter ska sammantaget motsvara nivån på kraven som anges i 6 och 7 §§.

Utbildning på gymnasienivå och andra meriter

9 § En sökande som före den 1 juli 2023 påbörjade en utbildning med inriktning mot vård och omsorg på gymnasienivå men inte helt uppfyller kraven på godkända betyg i 6 eller 7 § ska ändå få bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska om sökanden dessutom har en eller flera av följande meriter:

1. Arbete som undersköterska eller i ett närliggande yrke i en omfattning som motsvarar heltid under minst ett år de senaste fem åren.
2. Eftergymnasial utbildning med inriktning mot vård och omsorg.
3. Andra relevanta meriter än dem som avses i 1 och 2.

Sökandens meriter ska sammantaget motsvara nivån på kraven som anges i 6 och 7 §§.

Allmänna råd

Ett närliggande yrke kan vara t.ex. vårdbiträde, stödassistent, stödpedagog, stödbiträde, skötare, vårdare, personlig assistent, boendestödjare och behandlingsassistent.

Sjuksköterskeutbildning

10 § En sökande som har en sjuksköterskeexamen enligt högskoleförordningen (1993:100) eller som har en legitimationsgrundande utbildning till sjuksköterska enligt äldre bestämmelser ska få bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska.

Sifferbetyg

11 § Samtliga betyg som anges med skalan 1–5 ska gälla som godkända vid tillämpningen av denna författning.

Betyg har inte gått att få

12 § I det fall betyg inte gavs i ett ämne eller på en kurs i gymnasieskolan eller i kommunal vuxenutbildning, ska en sökande som har deltagit i ämnet eller gått kursen få bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska om sökanden i övrigt uppfyller kraven i någon av 5–9 §§.

Intyg från folkhögskola

13 § För en sökande som har sådan utbildning som avses i 5–7 §§ från en folkhögskola får ett intyg från skolan gälla som godkända betyg vid tillämpningen av denna författning om det av intyget framgår

1. vilka ämnen eller kurser som har ingått i utbildningen, och
2. att godkända resultat i ämnena eller på kurserna har uppnåtts.

Kravet i första stycket 2 ska inte gälla för den sökande som påbörjade utbildningen på folkhögskolan före den 1 juli 2023.

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2023.

Socialstyrelsen

OLIVIA WIGZELL

Sayran Khayati

HSLF-FS kan laddas ned eller beställas via
Socialstyrelsens publikationsservice
webb: www.socialstyrelsen.se/publikationer
e-post: publikationsservice@socialstyrelsen.se